

EUROOPAN KESKUSPANKKI

KIRJEENVAIHTAJA- KESKUSPANKKIMALLI

TOUKOKUU 2005

ECB EZB EKT EKP

**MENETTELYKUVAUS
EUROJÄRJESTELMÄN
VASTAPUOLILLE**

EUROOPAN KESKUSPANKKI

KIRJEENVAIHTAJA- KESKUSPANKKIMALLI

TOUKOKUU 2005

MENETTELYKUVAUS EUROJÄRJESTELMÄN VASTAPUOLILLE

Vuonna 2005
kaikkien EKP:n
julkaisujen
kuva-aiheet on
valittu 50 euron
setelistä.

© Euroopan keskuspankki, 2005

Käyntiosoite

Kaiserstrasse 29
D-60311 Frankfurt am Main
Saksa

Postiosoite

Postfach 16 03 19
D-60066 Frankfurt am Main
Saksa

Puhelinnumero

+49 69 1344 0

Internet

<http://www.ecb.int>

Faksi

+49 69 1344 6000

Teleksi

411 144 ecb d

Kaikki oikeudet pidätetään. Kopiointi on sallittu opetuskäyttöön ja ei-kau-pallisiin tarkoituksiin, kunhan lähde mainitaan.

ISSN 1830-4400 (painettu julkaisu)
ISSN 1830-4540 (verkkojulkaisu)

SISÄLLYS

JOHDANTO	5	LIITE 4	20
1 MALLIN TOIMINTA	6	TAULUKKO ARVOPAPERIKAUPAN	
1.1 Mallin käyttö	8	SELVITYSJÄRJESTELMISSÄ SÄILYTETYISTÄ	
1.2 Mallin toiminta-ajat	9	ERITYYPPISISTÄ ULKOMAISISTA	
1.3 Mikä kansallinen keskuspankki toimii kulloinkin		ARVOPAPEREISTA HEINÄKUUSSA 2003	
kirjeenvaihtajakeskuspankkina?	9	LIITE 5	21
		KÄYTÄNNÖN OHJEITA	
2 MUUNNELMIA			
KIRJEENVAIHTAJAKESKUSPANKKIMALLISTA			
EI-JÄLKIMARKKINAKELPOISTEN			
KAKKOSLISTAN ARVOPAPERIEN KÄYTTÖÄ			
VARTEN	10		
2.1 Omistusoikeuden siirto			
kirjeenvaihtajakeskuspankille	10		
2.2 Omistusoikeuden siirto tai pantin			
antaminen kotimaan keskuspankille	10		
3 OIKEUSPERUSTA	10		
4 HINNOITTELU	10		
5 TILASTOTIETOA TOISESSA MAASSA			
OLEVIEN VAKUUKSIEN KÄYTÖSTÄ	10		
LIITE 1			
YHTEENVETO SOPIMUKSISTA/MENETTELYISTÄ			
EU:N ALUEELLA	13		
LIITE 2			
OMISTUSOIKEUDEN SIIRTO TAI PANTIN			
ANTAMINEN KOTIMAAN KESKUSPANKILLE			
(EI-JÄLKIMARKKINAKELPOISET			
KAKKOSLISTAN ARVOPAPERIT)	14		
LIITE 3			
OMISTUSOIKEUDEN SIIRTÄMINEN KOKONAAN			
KIRJEENVAIHTAJAKESKUSPANKILLE			
(EI-JÄLKIMARKKINAKELPOISET			
KAKKOSLISTAN ARVOPAPERIT)	15		
Ranskalainen muunnelma	15		
Irlantilainen muunnelma	17		
Hollantilainen muunnelma	17		

JOHDANTO

Talous- ja rahaliiton kolmannen vaiheen alussa eurojärjestelmä otti käyttöön kirjeenvaihtajakeskuspankkimallin (correspondent central banking model, CCBM) varmistaakseen, että kaikki sen vastapuolet pystyivät käyttämään kaikkia arvopapereita, jotka kelpasivat rahapoliittisten operaatioiden vakuudeksi tai joita vastaan sai likviditeettiä TARGETissa, riippumatta siitä, missä vastapuolet tai arvopaperit sijaittivat.

Sen jälkeen, kun malli tammikuussa 1999 otettiin käyttöön, eurojärjestelmä on pyrkinyt parantamaan tarjottua palvelua.

Eurojärjestelmän keskuspankit kannattavat silti edelleen markkinaratkaisujen kehittämistä toisessa maassa sijaitsevien vakuuksien käytön helpottamiseksi.¹

Kirjeenvaihtajakeskuspankkimallin on tarkoituskin olla keskipitkän aikavälin ratkaisu, jolla helpotetaan toisessa maassa sijaitsevien vakuuksien käyttöä, kunnes kaikkialla euroalueella/Euroopan unionissa on käytössä jokin toimiva markkinaratkaisu.

Arvopaperikaupan selvitys on viime aikoina yhdentynyt huomattavasti Euroopassa, ja hyödyt tulevat näkyviin keskipitkällä ja pitkällä aikavälillä. Lisäksi eri maiden arvopaperikaupan selvitysjärjestelmien välillä on jo pitkään ollut toiminnassa linkkejä. Ne linkit, jotka Euroopan keskuspankin (EKP) neuvosto on hyväksynyt käytettäväksi eurojärjestelmän luotto-operaatioissa, ovat käypä vaihtoehto kirjeenvaihtajakeskuspankkimallille.

Tämä esite on suunnattu eurojärjestelmän vastapuolille ja muille kirjeenvaihtajakeskuspankkimallin menettelyissä mukana oleville markkinaosapuolille. Siinä kuvataan mallin toimintaa ja käydään läpi eri toimintoja.² Eurojärjestelmän vastapuolet voivat pyytää yksityiskohtaisempia tietoja eurojärjestelmän kansallisilta keskuspankeilta.

- ¹ Eurojärjestelmä voi käyttää tällaisia järjestelyjä rahapoliittisissa tarkoituksissa ja kansalliset keskuspankit TARGETin päivänvälisissä luotto-operaatioissa sillä edellytyksellä, että
 - järjestely täyttää Euroopan rahapoliittisen instituutin EMIn tammikuussa 1998 julkaistun raportin ”Standards for the use of securities settlement systems in ESCB credit operations” vaatimukset
 - järjestely täyttää muut toiminnalliset vaatimukset, jotka liittyvät rahapoliittisiin operaatioihin (osa kirjeenvaihtajakeskuspankin tehtävistä saattaa tulla jonkin muun tahon hoidettaviksi, ehdotuksesta riippuen).
- ² Kirjeenvaihtajakeskuspankkimalli on myös Tanskan keskuspankin, Ruotsin keskuspankin ja Englannin pankin vastapuolten käytettävissä. Näiden vastapuolten tulee kääntyä paikallisen keskuspankinsa puoleen saadakseen kuvauksen kirjeenvaihtajakeskuspankkimallin käyttöön liittyvistä menettelyistä omassa maassaan, sillä menettelyt saattavat poiketa hieman tässä kuvatuista.

I MALLIN TOIMINTA

Vastapuolet eurojärjestelmän rahapoliittisissa operaatioissa ja TARGETin osapuolet voivat saada luottoa ainoastaan sijaintimaansa keskuspankista eli ”kotimaan keskuspankista”. Kirjeenvaihtajakeskuspankkimallin avulla ne voivat kuitenkin käyttää toisessa maassa liikkeeseen laskettuja (rekisteröityjä tai talletettuja) vakuuksia. Ensin niiden on järjestettävä liikkeeseen laskevan selvitysjärjestelmän (arvopaperikaupan selvitysjärjestelmä, jossa arvopaperit on laskettu liikkeeseen tai johon ne on talletettu) kanssa vakuuksien siirto tilille paikalliseen keskuspankkiin eli yleensä sen maan keskuspankkiin, jossa selvitysjärjestel-

mä on. Paikallinen keskuspankki säilyttää vakuutta luoton myöntävän keskuspankin (kotimaan keskuspankki) puolesta ja toimii siten kirjeenvaihtajakeskuspankkina.

Kirjeenvaihtajakeskuspankki antaa kotimaan keskuspankille tarvittavat tiedot arvopaperien toimituksesta ja vakuuskelpoisuudesta. Kotimaan keskuspankki käsittelee tiedot, suorittaa arvostuksen³ ja myöntää vastapuolelle likviditeettiä (joko käteismaksuna tai kasvattamalla vastapuolen sekkiluottolimiittii). Kotimaan keskuspankki ei siirrä varoja ennen kuin se on

³ Mukaan lukien vakuuksien muutospyynnöt (margin calls), markkina-arvon aliarvostukset jne.

Esimerkki

Espanjalainen pankki haluaa luottoa Espanjan keskuspankilta Italian arvopaperikeskuksessa (Monte Titoli) pitämiään vakuuksia vastaan.

1. vaihe – Espanjalaispankki ottaa yhteyttä Espanjan keskuspankkiin (kotimaan keskuspankki), pyytää luottoa ja ilmoittaa aikovansa käyttää kirjeenvaihtajakeskuspankkimallia siirtääkseen Italiassa pitämiään vakuuksia.

2. vaihe – Vastapuolen antamien tietojen perusteella Espanjan keskuspankki lähettää Italian keskuspankille CCBM-viestin, jossa se pyytää Italian keskuspankkia vastaanottamaan puolestaan italialaisia arvopapereita vastapuolelta. Vastapuoli taas antaa ohjeet vakuuksien siirtämiseksi (tai omaisuudensäilyttäjä Italiassa siirtää vakuudet) Italian keskuspankin pitämälle tilille Monte Titolissa. Tässä esimerkissä siis Italian keskuspankki toimii kirjeenvaihtajakeskuspankkina Espanjan keskuspankille (kotimaan keskuspankki).

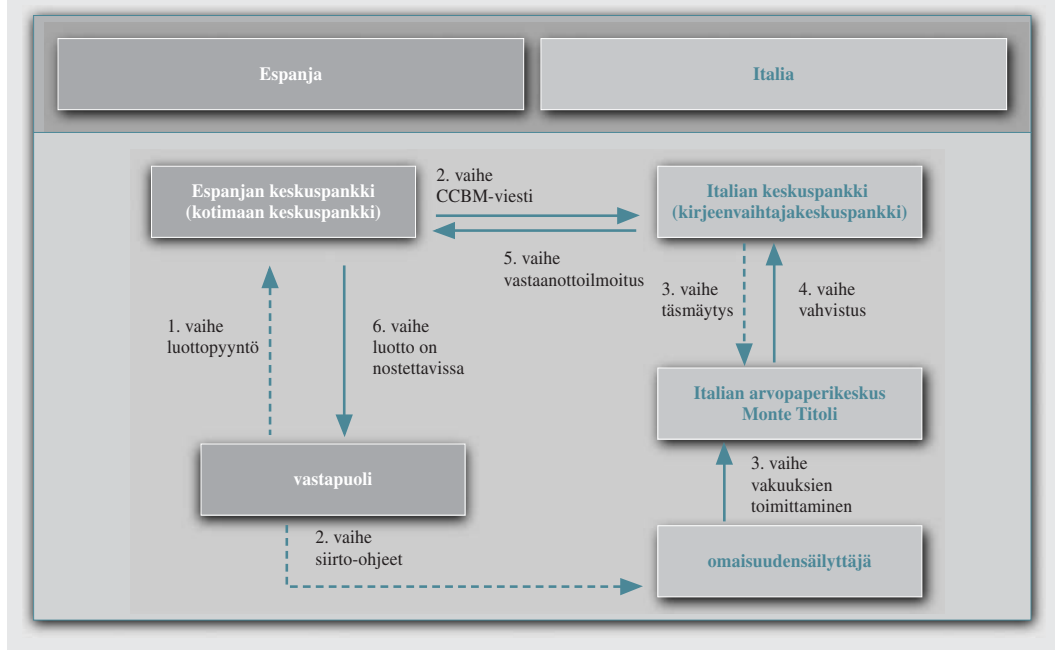
3. vaihe – Saatuaan Espanjan keskuspankin CCBM-viestin Italian keskuspankki ryhtyy tarvittaviin toimiin sen varmistamiseksi, että vakuudet tulevat perille sen tilille Monte Titolissa (esim. täsmäytys). Vastapuoli (tai sen omaisuudensäilyttäjä) toimittaa vakuudet Italian keskuspankin tilille Monte Titolin toimitusmenettelyjä noudattaen.

4. vaihe – Jos toimitus onnistuu, Monte Titoli lähettää vahvistuksen Italian keskuspankille.

5. vaihe – Kun Monte Titolin vahvistus saapuu, Italian keskuspankissa suoritetaan tiettyjä sisäisiä menettelyjä (esim. arvopapereiden hinnan tarkastaminen). Sen jälkeen Italian keskuspankki lähettää Espanjan keskuspankille vastaanottoilmoituksen. Italian keskuspankki säilyttää arvopapereita Espanjan keskuspankin puolesta eli toimii käytännössä omaisuuden säilyttäjänä.

6. vaihe – Vastaanottoilmoituksen saavuttua Espanjan keskuspankki myöntää luoton espanjalaispankille.

Kuvio 1. Näin Espanjassa sijaitseva vastapuoli saa Espanjan keskuspankilta luottoa Italiassa liikkeeseen laskettuja ja sinne talletettuja vakuuskelpoisia arvopapereita vastaan

varma, että vastapuolen arvopaperit ovat vakuuskelpoisia ja että ne on vastaanotettu kirjeenvaihtajakeskuspankissa.

Kirjeenvaihtajakeskuspankkimallipalvelun parantamiseksi EKP:n neuvosto päätti, että tammikuusta 2004 alkaen kotimaan keskuspankin ja kirjeenvaihtajakeskuspankin tulee kummankin suoritua sisäisistä menettelyistään (kotimaan keskuspankissa vaiheet 2 ja 6, kirjeenvaihtajakeskuspankissa vaiheet 3 ja 5) puolen tunnin kuluessa, jos vastapuolten (ja niiden omaisuudensäilyttäjien) ohjeet on annettu oikein.⁴ Vastapuolten on kuitenkin ymmärrettävä, että joissakin tapauksissa, esimerkiksi ruuhkaisina aikoina, kirjeenvaihtajakeskuspankissa tai kotimaan keskuspankissa saatetaan tarvita CCBM-ohjeiden käsittelyyn pitempi aika kuin tavoitteena oleva puoli tuntia.

Koska omaisuudensäilyttäjät toimittavat vakuuksia kirjeenvaihtajakeskuspankille ja ovat siten tärkeä lenkki kirjeenvaihtajakeskuspankkimallin käsittelyketjussa, suuret euroopalaiset luottolaitossektorin yhdistykset

(European Banking Federation, European Savings Bank Group ja European Association of Co-operative Banks) ovat koonneet ”parhaat käytännöt” omaisuudensäilyttäjäpankeille, jotka ovat mukana CCBM-tapahtumissa. Näiden käytäntöjen pohjalta markkinaosapuolet voivat optimoida kirjeenvaihtajakeskuspankkimallin toiminnan (käsittelyajat, selkeät aikarajat ja viestintäkanavat jne.) Kehikossa esitetyt käytännöt tulivat voimaan toukokuussa 2005.

Keskuspankkien ja useimpien CCBM-operaatioissa mukana olevien omaisuudensäilyttäjäpankkien pyrkimysten ansiosta CCBM-ohjeiden käsittely kestää enää keskimäärin runsaan tunnin, jos vastapuolet ovat antaneet ohjeensa virheettösti ja arvopaperikaupan säilytyskeskus on pystynyt suorittamaan siirron viipymättä.

⁴ Tanskan ja Ruotsin keskuspankkeja sekä Englannin Pankkia rohkaistaan pyrkimään tavoitteeseen parhaansa mukaan, mutta ne eivät ole velvollisia investoimaan enää kirjeenvaihtajakeskuspankkimalliin.

EUROPEAN BANKING FEDERATIONIN, EUROPEAN SAVINGS BANKS GROUPIN JA EUROPEAN ASSOCIATION OF CO-OPERATIVE BANKSIN SOPIMAT KÄYTÄNNÖT CCBM-OPERAATIOISSA MUKANA OLEVILLE MARKKINAOSAPUOLILLE

1. Omaisuudensäilyttäjien tulee varmistaa, että niiden CCBM-viestejä koskevat säännöt/käytännöt ovat asiakkaiden tiedossa. Sääntöjen/käytäntöjen tulee perustua mahdollisimman laajasti paikallisiin virallisiin markkinakäytäntöihin. Asiakkaiden on noudatettava näitä sääntöjä/käytäntöjä varmistaakseen, että annetut ohjeet käsitellään nopeasti ja tehokkaasti.
2. CCBM-ohjeiden käsittely on pyrittävä automatisoimaan mahdollisuuksien mukaan. Omaisuudensäilyttäjien ja asiakkaiden välillä on käytettävä sähköisiä viestintäkanavia aina kun mahdollista, ja ohjeiden tulee perustua ISO 15022 -standardeihin.
3. Normaalioloissa omaisuudensäilyttäjien tulee parhaan kykynsä mukaan pyrkiä toimittamaan asiakkaidensa CCBM-ohjeet paikalliselle arvopaperikaupan selvitysjärjestelmälle puolen tunnin kuluessa ohjeiden saapumisesta, paitsi jos ohjeet ovat puutteelliset tai virheelliset tai asiakkaalla ei ole toimitettavaksi aiottuja arvopapereita.
4. Jotta asiakkaiden CCBM-ohjeet voidaan toteuttaa saman päivän aikana, niiden on saavutettava omaisuudensäilyttäjälle puoli tuntia ennen arvopaperikaupan säilytyskeskuksen aikarajaa (ks. jatkuvasti päivitettävät maakohtaiset taulukot EKP:n verkkosivuilla osoitteessa www.ecb.int). Asiakkaiden toivotaan kuitenkin hyvän käytännön mukaisesti antavan ohjeensa hyvissä ajoin ennen omaisuudensäilyttäjän aikarajaa, jottei ohjeita pääse kertymään jonoksi asti ja jotta omaisuudensäilyttäjälle jää riittävästi aikaa huolehtia mahdollisista virheistä tai odottamattomista ongelmista.
5. Markkinaosapuolten on varmistettava, että asiakkaat saavat tarvitsemansa tiedot ja pystyvät seuraamaan CCBM-ohjeidensa etenemistä.
6. Omaisuudensäilyttäjien tulee sopia asiakkaidensa kanssa (keskuspankkien vakuushallintaa merkitsevän) CNCB-koodin käytöstä CCBM-ohjeiden tunnistamisessa ja (tarvittaessa) niiden asettamisessa tärkeysjärjestykseen. ISO 15022 -standardeihin perustuva koodi on merkinä siitä, että kyseessä on kirjeenvaihtajakeskuspankkimallin vakuuksien toimitus/saapuminen kansalliseen keskuspankkiin, ja sen paikka on kentässä 22F, pakollisessa kohdassa E – Settlement.
7. Omaisuudensäilyttäjän tulee tunnistaa CCBM-ohjeet CNCB-koodin avulla ja pyrkiä parhaan kykynsä mukaan ilmoittamaan asiakkailleen selvityksessä ilmenevistä ongelmista 15 minuutin sisällä ongelman havaitsemisesta.

1.1 MALLIN KÄYTTÖ

Periaatteessa kirjeenvaihtajakeskuspankkimallin käyttö ei edellytä vastapuolilta erityismenettelyjen omaksumista (joskin niiden on järjestettävä arvopaperien siirto toiseen maa-

han). Vastapuolten on kuitenkin syytä muistaa, että toisessa maassa saattaa olla erilaiset markkinakäytännöt. Erityisesti niiden tulisi tiedostaa, että EU:n alueella on käytössä useampia vakuuksiin liittyviä teknisiä ratkaisuja (repo- ja panttijärjestelyt) ja vakuushallinnan järjes-

telmiä (sammio- ja korvamerkintäjärjestelmät) ja että kirjeenvaihtajakeskuspankissa voidaan noudattaa eri menettelyä kuin paikallisessa keskuspankissa. Lainan myöntävä pankki (kotimaan keskuspankki) valitsee, mitä menettelyä milloinkin noudatetaan, mutta vakuustarpeen tekninen kattaminen tapahtuu yleensä kirjeenvaihtajakeskuspankin ehdottamalla menetelmällä.

Kirjeenvaihtajakeskuspankkimallin kautta on mahdollista käyttää kaikkia toisessa jäsenvaltiossa olevia eurojärjestelmän rahapoliittisten operaatioiden vakuudeksi hyväksyttäviä arvopapereita (ml. eräät ei-jälkimarkkinakelpoiset arvopaperit, joita ei säilytetä arvopaperikaupan selvitysjärjestelmissä).

Vastapuolilla ei ole minkäänlaista velvoitetta käyttää kirjeenvaihtajakeskuspankkimallia, jos tarjolla on jokin hyväksytty vaihtoehto, kuten arvopaperikaupan selvitysjärjestelmien välinen linkki.

Muita oikeudellisia näkökohtia ja menettelyjä on käsitelty yleisluonteisesti myös liitteissä 1 ja 5.

1.2 MALLIN TOIMINTA-AJAT

Kirjeenvaihtajakeskuspankkimalli tukee eurojärjestelmän rahapoliittisia operaatioita ja TARGETin päivänsisäisiä luotto-operaatioita. Normaalioloissa vastapuolet voivat antaa ohjeita klo 9.00–16.00 Keski-Euroopan aikaa. Malli on siis toiminnassa niinä aikoina, kun eurojärjestelmän säännölliset avomarkkinaoperaatiot toteutetaan, mutta sen toiminta-aika on lyhempi kuin TARGETin. Jos käyttäjät haluavat toisessa maassa olevia vakuuksia käyttöönsä kello neljän jälkeen, niiden tulee tallettaa ne kirjeenvaihtajakeskuspankkiin ennen neljää. Poikkeustapauksissa – rahapoliittisten operaatioiden sitä edellyttäessä tai sen varmistamiseksi, että TARGET voidaan sulkea ongelmitta – kirjeenvaihtajakeskuspankkimallin sulkemisaikaa voidaan siirtää myöhemmäksi.

1.3 MIKÄ KANSALLINEN KESKUSPANKKI TOIMII KULLOINKIN KIRJEENVAIHTAJAKESKUSPANKKINA?

Periaatteessa kirjeenvaihtajakeskuspankkina toimii sen maan kansallinen keskuspankki, jossa arvopaperit on laskettu liikkeeseen (yleensä liikkeeseenlaskijana on sen maan kansallinen arvopaperikeskus, jossa arvopaperit on laskettu liikkeeseen (eli rekisteröity tai talletettu)). Yleensä vain yksi kirjeenvaihtajakeskuspankki hoitaa kutakin vakuuskelpoista arvopaperia. Tästä on kuitenkin muutamia poikkeuksia:

- Jos kyseessä ovat Euroclear Bankin ja Clearstream Luxembourgien samanaikaiset Euromarket- tai kansainväliset liikkeeseenlaskut, Belgian keskuspankki hoitaa kirjeenvaihtajakeskuspankkina Euroclear Bankissa olevia arvopapereita ja Luxemburgin keskuspankki Clearstream Luxembourgissa olevia arvopapereita.
- Jos kyseessä ovat Euroclear Bankiin talletetut Irlannin valtion joukkolainat, kirjeenvaihtajakeskuspankkina toimii Irlannin keskuspankki.⁵
- Jos kyseessä ovat Euroclear Bankin ja Clearstream Luxembourgien Euromarket- tai kansainväliset liikkeeseenlaskut ja liikkeeseenlaskijana on Ison-Britannian hallinto tai Ison-Britannian alueella rekisteröity yritys, kirjeenvaihtajakeskuspankkina toimii Englannin pankki.

Tarkempia tietoja eurojärjestelmän luotto-operaatioiden vakuudeksi kelpaavista arvopapereista on saatavissa EKP:n verkkosivuilta (www.ecb.int). Lisätietoa ja apua kiireellisissä ongelmatilanteissa on tarjolla myös sähköpostitse (ks. kohta ”MFIs and eligible assets” EKP:n verkkosivuilla).

⁵ Irlannin keskuspankin arvopaperikaupan selvitysosaston lopetettua toimintansa Irlannin valtion joukkolainat siirtyivät Euroclear Bankille.

2 MUUNNELMIA KIRJEENVAIHTAJA-KESKUSPANKKIMALLISTA EI-JÄLKIMARKKINAKELPOISTEN KAKKOSLISTAN ARVOPAPERIEN KÄYTTÖÄ VARTEN

Eurojärjestelmän rahapoliittisissa operaatioissa ja päivänsisäisissä luotto-operaatioissa käytettävien arvopaperien listaa koottaessa päätettiin ottaa eri maista mukaan sellaisia arvopapereita, jotka ovat erityisen tärkeitä kansallisten rahamarkkinoiden ja pankkijärjestelmien kannalta. Näitä arvopapereita nimitetään kakkoslistan (tier two) arvopapereiksi. Vakuuskelpoisten arvopaperien listalle pääsyn edellytykset on esitetty EKP:n julkaisussa ”Rahapolitiikan toteuttaminen euroalueella – Yleisasiakirja eurojärjestelmän rahapolitiikan välineistä ja menettelyistä”, joka päivitettiin helmikuussa 2005.

Joissakin maissa kakkoslistan arvopapereiden joukossa on arvopapereita, joita ei voida siirtää arvopaperikaupan selvitysjärjestelmien kautta, esim. luottoihin liittyviä saamisja, vekseleitä ja ei-jälkimarkkinakelpoisia joukkolainoja. Näiden arvopaperien erityisluonteen vuoksi EKP ja kansalliset keskuspankit ovat luoneet erityismenettelyjä niiden siirtämiseksi kirjeenvaihtajakeskuspankkimallin avulla. Toistaiseksi tällaisia arvopapereita on kakkoslistalla Alankomaissa, Espanjassa, Itävallassa, Irlannissa, Ranskassa ja Saksassa. Näiden arvopaperien käyttämiseen kirjeenvaihtajakeskuspankkimallin kautta on kehitetty kaksi tapaa, joissa on otettu huomioon kansalliset menettelyt ja oikeusjärjestelmät.

2.1 OMISTUSOIKEUDEN SIIRTO KIRJEENVAIHTAJAKESKUSPANKILLE

Tässä muunnelmassa omaisuuserät, joita ei voida siirtää arvopaperikaupan selvitysjärjestelmän kautta, siirretään kirjeenvaihtajakeskuspankin nimissä olevalle tilille. Tätä tapaa noudatetaan Ranskan, Irlannin ja Alankomaiden keskuspankeissa, kun siirrettävänä on ranskalaisia yksityisoikeudellisia saamisja (Ranskaan sijoittautuneisiin velallisiin kohdis-

tuvia saamisja, jotka ovat Ranskan lainalaisia), irlantilaisia kiinteistövakuudellisia velkasitoumuksia ja alankomaalaisia yksityisoikeudellisia saamisja ja vekseleitä.

Jos vastapuoli haluaa käyttää vakuutena tällaisia arvopapereita, sen on ensin sovittava asiasta kirjeenvaihtajakeskuspankin kanssa. Vastapuolen on myös joka kerta järjestettävä arvopaperien siirto kirjeenvaihtajakeskuspankille. Kirjeenvaihtajakeskuspankki antaa kotimaan keskuspankille takuun, jolloin vastapuoli voi nostaa luoton kuten muitakin arvopapereita käyttäesssä. Liitteessä 3 annetaan tarkempia yksityiskohtia.

2.2 OMISTUSOIKEUDEN SIIRTO TAI PANTIN ANTAMINEN KOTIMAAN KESKUSPANKILLE

Saksan, Espanjan ja Itävallan kansalliset keskuspankit ovat ottaneet kakkoslistalle yksityisoikeudellisia saamisja, jos velallinen on ollut hyväksyttävä. Itävallan keskuspankin kakkoslistalla on myös ei-jälkimarkkinakelpoisia joukkolainoja ja sijoitustodistuksia, ja Saksan keskuspankki hyväksyy vekseleitä.

Vastapuolet toisissa maissa voivat käyttää näitä omaisuuseriä saadakseen luottoa kotimaan keskuspankilta. Sekä pantin antamista (Espanjan keskuspankin tapauksessa ainoastaan pantin antamista) että omistusoikeuden siirtoa (itävaltalaisien yksityisoikeudellisten saamisjen tapauksessa luovuttamista vakuudeksi) varten on olemassa vakiintuneet menettelyt. Kotimaan keskuspankki saa valita, kummin toimitaan. Liitteessä 2 annetaan tarkempia yksityiskohtia.

3 OIKEUSPERUSTA

EU:n keskuspankit käyttävät kirjeenvaihtajakeskuspankkimallia eurojärjestelmän/Euroopan keskuspankkijärjestelmän sisäisten sopimusten pohjalta. Sopimusten mukaan kukin kansallinen keskuspankki suostuu toimimaan toisten kansallisten keskuspankkien ja EKP:n paikallisena edustajana. Niissä on myös sovittu

työn- ja vastuunjaosta kotimaan keskuspankin ja kirjeenvaihtajakeskuspankin välillä.

Vastapuolten vakuuksien käyttöön sovelletaan kotimaan keskuspankin sopimuksia ja sääntöjä.

Erityisesti näistä asiakirjoista selviää, perustuvatko kotimaan keskuspankin operaatiot takaisinostosopimuksiin, vakuudellisiin luottoihin (esim. panttaus) vai molempiin.⁶ Kirjeenvaihtajakeskuspankin tehtävänä on varmistaa, että sekä kotimaisia että toisessa maassa olevia omaisuuseriä käytettäessä noudatetaan kotimaan keskuspankin valintoja kansallisten oikeusjärjestelmien suomien mahdollisuuksien rajoissa. Eri maiden lainsäädännön antamat sopimusmahdollisuudet on kuvattu lyhyesti taulukossa liitteessä 1.

4 HINNOITTELU

Kun vastapuolet käyttävät toisessa maassa olevia vakuuksia, niiden on maksettava 30 euron käsittelymaksu joka kerta, kun kirjeenvaihtajakeskuspankki toimittaa arvopapereita kotimaan keskuspankille. Lisäksi niiltä veloitetaan yhdistetty säilytys- ja järjestelypalkkio, joka on vuositasolla 0,0069 % kussakin kuussa säilytettyjen arvopapereiden nimellisarvosta⁷. Maksuihin lisätään mahdolliset verot, ja kotimaan keskuspankki perii ne kerran kuussa. Maksuilla katetaan kirjeenvaihtajakeskuspankin kuluja. Kotimaan keskuspankki voi lisäksi periä paikallisia maksuja.

Lisätietoa maksujen perinnästä löytyy rahapoliittisia operaatioita ja päivänsisäisiä luotto-operaatioita koskevista kansallisten keskuspankkien säännöksistä.

5 TILASTOTIETOA TOISESSA MAASSA OLEVIENT VAKUUKSIEN KÄYTÖSTÄ

Tilastotietoa toisessa maassa olevien vakuuksien käytöstä eurojärjestelmän luotto-operaati-

oissa on saatavissa EKP:n verkkosivuilta osoitteesta www.ecb.int.

Tilastoissa näkyvät sekä kirjeenvaihtajakeskuspankkimallin että arvopaperikaupan selvitysjärjestelmien välisten linkkien kautta toimitetut toisessa maassa olevat vakuudet (luvut vastaavat vakuuksien arvoa kuukauden viimeisenä perjantaina). Lisäksi tilastoissa näkyy, miten maasta toiseen siirrettyjen vakuuksien osuus kaikista eurojärjestelmälle annetuista vakuuksista on kehittynyt.

6 Markkinakäytännön mukaisesti molemmissa tapauksissa puhutaan "vakuuksista".

7 Eräiden arvopapereiden kohdalla nimellisarvon käyttäminen ei olisi mielekästä, joten näissä tapauksissa palkkiota laskettaessa käytetään markkina-arvoa.

LIITE I

YHTEENVETO SOPIMUKSISTA/MENETTELYISTÄ EU:N ALUEELLA

LIITTEET

Taulukko

Kotimaan keskuspankki					Kirjeenvaihtajakeskuspankki		
PANTTAUS		REPO			PANTTAUS		REPO
Sammioitu	Korvamerkitty	Yhteinen vakuus (global margin)	Transaktio- kohtainen vakuus (transaction by transaction margin)		Sammioitu	Korvamerkitty	
BE	Kyllä	Ei	Kyllä	Ei	Kyllä	Kyllä	Kyllä
DK	Kyllä	Kyllä	Kyllä	Ei	Kyllä	Kyllä	Kyllä
DE	Kyllä	Ei	Ei	Ei	Kyllä	Kyllä	Kyllä
GR	Kyllä	Ei	Kyllä	Ei	Kyllä	Kyllä	Kyllä
ES	Kyllä	Ei	Ei	Kyllä	Kyllä	Kyllä	Kyllä
FR	Ei	Ei	Kyllä	Ei	Kyllä ¹⁾	Kyllä ²⁾	Kyllä
IE	Ei	Ei	Ei	Kyllä	Ei	Kyllä ³⁾	Kyllä
IT	Ei	Kyllä ⁴⁾	Ei	Kyllä ⁵⁾	Kyllä	Kyllä	Kyllä
LU	Kyllä	Ei	Ei	Ei	Kyllä	Kyllä	Kyllä
NL	Kyllä	Ei	Kyllä	Ei	Kyllä	Kyllä	Kyllä
AT	Kyllä	Ei	Ei	Ei	Kyllä	Kyllä	Kyllä
PT	Ei ⁶⁾	Ei	Ei	Kyllä	Ei ⁷⁾	Ei ⁷⁾	Kyllä
FI	Kyllä	Ei	Ei ⁸⁾	Ei	Kyllä	Kyllä	Kyllä
SE	Kyllä	Ei	Kyllä	Ei	Kyllä	Kyllä	Kyllä
UK	Ei	Ei	Kyllä	Ei	Kyllä	Kyllä	Kyllä

1) Vastapuolten, jotka haluavat noudattaa tätä menettelyä, tulee avata vakuustili Ranskan keskuspankissa.

2) Ks. edellinen alaviite.

3) Juridisesti hankala, sillä edellyttää rekisteröintimenettelyjä.

4) Maksuvalmiusluotto ja päivänsisäinen luotto

5) Kun kyseessä on avomarkkinaoperaatio.

6) Käyttöön liittyy oikeudellinen riski, sillä konkurssitilanteessa realisointi riippuu oikeuden päätöksestä.

7) Voidaan käyttää tarvittaessa, mutta käyttöön liittyy oikeudellinen riski.

8) Voidaan tarvittaessa käyttää ulkomaisten arvopaperien kohdalla.

LIITE 2

OMISTUSOIKEUDEN SIIRTO TAI PANTIN ANTAMINEN KOTIMAAN KESKUSPANKILLE (EI-JÄLKIMARKKINA- KELPOISET KAKKOSLISTAN ARVOPAPERIT)

Jotta vastapuoli voi käyttää vakuutena toisessa maassa sijaitsevia ei-jälkimarkkinakelpoisia kakkoslistan arvopapereita, sen tulee ensin

- a) hyväksyä kotimaan keskuspankin asettamat juridiset lisäehdot (kyseessä olevien arvopapereiden käyttämistä kirjeenvaihtajakeskuspankin sijaintimaassa koskevat erityisehdot)
- b) ottaa yhteys kirjeenvaihtajapankkiin ja noudattaa arvopapereiden käytössä sovellettavia menettelyjä, erityisesti toimittamalla kirjeenvaihtajakeskuspankille näytteet arvopapereiden luovuttamiseen valtuutettujen henkilöiden allekirjoituksista.⁸ Prosessin nopeuttamiseksi myös kotimaan keskuspankin voi olla mahdollista toimittaa allekirjoitusnäytteet kirjeenvaihtajakeskuspankille.

Kun vastapuoli haluaa käyttää tällaisia arvopapereita vakuutena, sen on ilmoitettava siitä kotimaan keskuspankille joka kerta erikseen. Kotimaan keskuspankki ilmoittaa kirjeenvaihtajakeskuspankille, että se tulee saamaan vastapuolelta tällaisia vakuuksia.

Heti vastapuolen otettua yhteyttä kirjeenvaihtajakeskuspankkiin, kirjeenvaihtajakeskuspankki tarkistaa, että

- vastapuolen yhteydenotossa oleva allekirjoitus vastaa kotimaan keskuspankin tai vastapuolen aiemmin toimittamassa listassa olevaa näytettä
- mahdollisessa vekselissä on avoin siirto.

Vakuuksien arvo perustuu eräpäivänä maksettavaan nimellismäärään. Vekseleille lasketaan diskontattu päivittäinen arvo, joka sekin perustuu eräpäivänä maksettavaan nimellismäärään. Sekä yksityisoikeudelliset saamiset että vekselit aliarvostetaan.

Tavallisesti tämäntyyppisiä ei-jälkimarkkinakelpoisia kakkoslistan arvopapereita ei palauteta vastapuolelle ennen eräpäivää. Jos vastapuoli kuitenkin haluaa tietyt (tai kaikki) arvo-

paperit luovutettaviksi ennen eräpäivää, sen tulee ilmoittaa siitä kirjeenvaihtajakeskuspankille (ei siis kotimaan keskuspankille). Kirjeenvaihtajakeskuspankki erittelee arvopaperit ja ilmoittaa kotimaan keskuspankille sen lukuun säilytettävien vakuuksien arvon pienene- misestä. Kotimaan keskuspankki tarkistaa, riittääkö pienempi arvo kattamaan luottokannan. Jos vakuuksien arvo ei riitä, kotimaan keskuspankki ilmoittaa siitä kirjeenvaihtajakeskuspankille. Kirjeenvaihtajakeskuspankki jatkaa arvopapereiden säilyttämistä kotimaan keskuspankin lukuun. Jos kyse on espanjalaisista yksityisoikeudellisista saamisista, vastapuolen tulee kotimaan keskuspankille ilmoittaessaan noudattaa samaa menettelyä kuin muidenkin vakuuskelpoisten arvopapereiden kohdalla.

⁸ Vastapuolten tulee kaikin tavoin pyrkiä varmistamaan, että kirjeenvaihtajakeskuspankille toimitettavat allekirjoitusnäytteet ovat ajan tasalla.

OMISTUSOIKEUDEN SIIRTÄMINEN KOKONAAN KIRJEENVAIHTAJAKESKUSPANKILLE (EI-JÄLKIMARKKINA-KELPOISET KAKKOSLISTAN ARVOPAPERIT)

Kirjeenvaihtajakeskuspankkimallin kautta voidaan käyttää Ranskan, Irlannin ja Alankomaiden keskuspankkien kakkoslistoilla olevia ei-jälkimarkkinakelpoisia arvopapereita. Jotta näiden arvopapereiden erityisominaisuudet voitaisiin ottaa huomioon, kirjeenvaihtajakeskuspankkimallista on tehty muunnelmia, joissa noudatetaan erilaisia teknisiä ja juridisia järjestelyjä. Seuraavassa esitellään nämä järjestelyt.

RANSKALAINEN MUUNNELMA

- *Muunnelma kirjeenvaihtajakeskuspankkimallista ranskalaisten yksityisoikeudellisten saamisten käyttämiseksi toisessa maassa*

Ranskalaisen muunnelman avulla käsitellään ranskalaisia yksityisoikeudellisia saamisia, jotka Ranskan keskuspankki on hyväksynyt noudattaen 2.1.1981 annetussa laissa n:o 81-1 (tunnetaan myös nimellä ”loi Dailly” eli Daillyn laki) säädettyä erityismenettelyä. Nämä saamiset muodostuvat pankkilainoista sellaisille yrityksille, joille Ranskan keskuspankki on myöntänyt parhaan luottokelpoisuusluokituksen. Edellytyksenä on, että niihin sovelletaan Ranskan lakia ja niiden jäljellä oleva maturiteetti on enintään 2 vuotta. Ranskalaisen yksityisoikeudellisten saamisten vakuuskelpoisuuden varmistamiseksi tarvittavat tiedot antaa Ranskan keskuspankin ”Direction des Entreprises” osasto. Saadakseen säännöllisesti tietoa velallisten luottokelpoisuudesta⁹ ulkomaisen vastapuolen on tehtävä erillinen sopimus Ranskan keskuspankin kanssa.

Ranskalaisessa muunnelmassa vastapuolen vakuuksina käyttämien yksityisoikeudellisten saamisten omistusoikeus siirtyy kokonaan Ranskan keskuspankille. Tämän jälkeen Ranskan keskuspankki takaa pyydettyä saamiset lainan myöntävälle keskuspankille varaukselta. Omistusoikeus tulee siirtää ennen operaatioiden suorittamista, sillä Ranskan keskuspankki sammioi vastapuolen saamiset. Sammioituja arvopapereita vastapuoli voi sitten käyttää minkä tahansa luotto-operaation vakuutena.

Omistusoikeuden siirto tulee voimaan, kun keskuspankille on toimitettu luovutuskirja ja saamisten yksilöintitiedot niiden yksilöimiseksi lain edellyttämällä tavalla.

- *Oikeudelliset ja tekniset vaatimukset*

Ennen kuin vastapuolet voivat käyttää ranskalaisia yksityisoikeudellisia saamisia vakuutena, niiden tulee täyttää seuraavat oikeudelliset ja tekniset vaatimukset:

- Niiden tulee allekirjoittaa kahdenvälinen sopimus Ranskan keskuspankin kanssa.
- Niillä tulee olla valtuudet siirtää yksityisoikeudellisia saamisia koskevat tiedot Ranskan keskuspankille ”Cahier des Charges de la Déclaration TRICP” -asiakirjassa annettujen suuntaviivojen mukaisesti.
- *Tarkempia yksityiskohtia (ks. menettelyä kuvaava kaavio)*

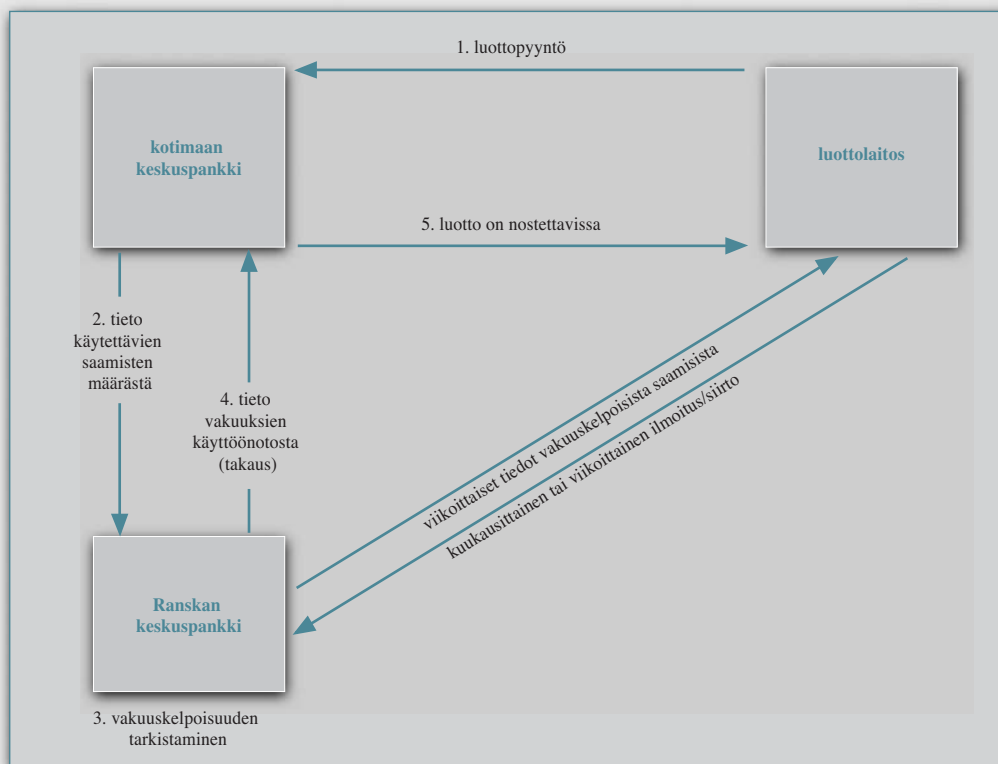
Toisin kuin vakiomuotoisessa kirjeenvaihtajakeskuspankkimenettelyssä, ranskalaisessa muunnelmassa vastapuolen ja kirjeenvaihtajakeskuspankin (eli Ranskan keskuspankin) välillä on suora yhteys. Lisäksi yksityisoikeudellisia saamisia siirrettäessä omistusoikeus luovutetaan kokonaan Ranskan keskuspankille. Kirjeenvaihtajakeskuspankkina toimiva Ranskan keskuspankki antaa luoton myöntävälle keskuspankille takuun, jolloin vastapuoli voi nostaa luoton.

- a) Saamisten omistusoikeus luovutetaan Ranskan keskuspankille ennen käyttöönottoa.

Oikeudelliset ja tekniset vaatimukset täyttävän vastapuolen tulee siirtää saamisten omistusoikeus suoraan Ranskan keskuspankille. Tässä noudatetaan seuraavaa menettelyä:

⁹ Euroalueella olevat luottolaitokset saavat tietoa ranskalaisten yritysten luottokelpoisuusluokituksesta Ranskan keskuspankin verkkosivuilta osoitteesta www.banque-france.fr. Ranskan keskuspankin osasto Direction des Entreprises antaa tarkempia tietoja menettelystä myös puhelimitse numerossa +33 1 42 92 49 01.

Kuvio 2. Ranskalaisten yksityisoikeudellisten saamisten käyttöönotto ja luoton nosto

- Vastapuoli toimittaa Ranskan keskuspankille luovutuskirjalomakkeen.
- Samaan aikaan vastapuoli toimittaa joko tiedonsiirtoverkon kautta tai levykkeellä kaikki tarvittavat tiedot saamisten yksilöimiseksi. Tiedostot tallennetaan sähköiseen tietokantaan, joka sisältää listan vakuuskelpoisista saamisista. Ranskan keskuspankki pitää tiedot jatkuvasti ajan tasalla.

Omistusoikeuden siirto Ranskan keskuspankille uusitaan vähintään joka neljäs viikko, kuitenkin enintään kerran viikossa. Tietolevyke tulee toimittaa Ranskan keskuspankille ennen perjantaita, jolloin uusitut tiedot otetaan huomioon seuraavan viikon tiistaina.

Kun tiedostot saapuvat perille, siirrettyjen saamisten vakuuskelpoisuus tarkistetaan automaattisesti useilla tavoilla. Ulkomaiselle

vastapuolelle annetaan tieto niistä saamisista, jotka Ranskan keskuspankki katsoo vakuuskelpoisiksi soveltamansa aliarvostuksen jälkeen.

- b) Ranskan keskuspankki valvoo hallussaan olevia saamisia.

Siirtopäivien välisenä aikana Ranskan keskuspankki valvoo saamisten vakuuskelpoisuutta ja poistaa tietokannasta kaikki erääntyneet tai vakuuskelpoisuutensa menettäneet saamiset. Vastapuolelle toimitetaan raportti viikoittain.

- c) Saamiset otetaan käyttöön vakiomuotoisen kirjeenvaihtajakeskuspankkimallimenettelyn avulla.

Ranskalaisten yksityisoikeudellisten saamisten käyttöönotossa ja luoton nostossa noudatetaan vakiomuotoista menettelyä, eli luoton

antava keskuspankki ja Ranskan keskuspankki vaihtavat viestejä SWIFT-sanomamuotoa käyttäen.

IRLANTILAINEN MUUNNELMA

- *Muunnelma kirjeenvaihtajakeskuspankimallista irlantilaiden kiinteistövakuudellisten velkasitoumusten käyttämiseksi toisessa maassa*

Tässä muunnelmassa käytetään ei-jälki-markkinakelpoisia velkainstrumentteja, tarkemmin sanottuna asuntokiinnitysvakuudellisia velkasitoumuksia, joissa vakuudeksi on vahvistettu kiinnitys (haltijavelkakirja) joukkoon velkainstrumenttien liikkeeseenlaskijan hallussa olevia kiinnityskelpoisia asuinkiinteistöjä. Alkuperäisten liikkeeseenlaskijoiden voi ajatella laskevan liikkeeseen velkasitoumuksia, jos ja kun se on tarpeen eurojärjestelmän rahapoliittisten operaatioiden tai päivänsisäisten luotto-operaatioiden yhteydessä; näitä arvopapereita ei listata säännellyillä markkinoilla.

Luoton vakuutena olevan asunnon hinnan suhde luoton määrään saa sovelletun riskienhallintamenetelmän mukaan olla 80 %. Nettovelan ja viimeisimmän, ammattilaisen tekemän hinta-arvion suhde ilmaistaan prosentteina. Lisäksi sovelletaan aliarvostusta, jossa markkina-arvosta vähennetään 20 %, sekä 1 prosentin marginaalia päivänsisäisissä ja yön yli-luotoissa tai 2 prosentin marginaalia, kun alkuperäinen maturiteetti on enemmän kuin yksi pankkipäivä.

- *Tarkempia yksityiskohtia*

Kun vastapuoli käyttää tällaisia arvopapereita kirjeenvaihtajakeskuspankimallin kautta, sen on ensin varmistettava, että velkasitoumusten arvo aliarvostuksen ja marginaalin soveltamisen jälkeen riittää kattamaan pyydetyn luoton. Vastapuolen tulee myös järjestää velkasitoumusten alkuperäisen liikkeeseenlaskijan kanssa niiden kirjaaminen Irlannin keskuspankin nimiin. Velkasitoumuksia säilytetään

Irlannin keskuspankissa, joten alkuperäisen liikkeeseenlaskijan on toimitettava kirjauspyyntö sinne. Kirjeenvaihtajakeskuspankimallin käytön laukaiseva valtuutus on lähetettävä edelleen Irlannin keskuspankkiin. Ulkomaisten vastapuolten on tehtävä Irlannin keskuspankin kanssa keskinäinen sopimus, jotta ne voivat käyttää velkasitoumuksia. Liikkeessä olevien kiinteistövakuudellisten velkasitoumusten edunsaajana oleva vastapuoli voi osallistua eurojärjestelmän luotto-operaatioihin jonkin toisen euroalueeseen kuuluvan valtion kansallisessa keskuspankissa, jos se ilmoittaa siitä Irlannin keskuspankille virallisesti. Virallisen lomakkeen tätä tarkoitusta varten voi pyytää Irlannin keskuspankista.

Irlannin keskuspankki pitää listaa kunkin vastapuolen valtuuttamien henkilöiden allekirjoituksista ja vertaa valtuutuksessa olevia allekirjoituksia näihin näytteisiin. Kun allekirjoitukset on todettu oikeiksi, Irlannin keskuspankki kirjaa velkasitoumukset kirjeenvaihtajakeskuspankin nimiin (eli omiin nimiinsä). Tässä vaiheessa Irlannin keskuspankin ja alkuperäisen liikkeeseenlaskijan tulisi sopia velkasitoumuksille numerot niiden yksilöimiseksi. Liikkeeseenlaskija ilmoittaa sitten numerot vastapuolelle.

Kun vastapuoli haluaa käyttää tällaisia arvopapereita vakuutena, sen tulisi ilmoittaa aikomuksestaan kotimaan keskuspankille ja toimittaa sille tarvittavat tiedot, kuten yksilöintiä varten annetut numerot.

HOLLANTILAINEN MUUNNELMA

Alankomaiden keskuspankki on ottanut Alankomaiden valtiolle myönnettyt yksityiset rekisteröidyt lainat (rekisteröidyt saamiset) eurojärjestelmän luotto-operaatioiden vakuudeksi kelpaavien arvopapereiden kakkoslistalle. Se on myös päättänyt hyväksyä kaikki liikkeeseenlaskijat/velalliset (tai takaajat), jotka täyttävät yleisasiakirjassa esitetyt ykköslistan luottokelpoisuusvaatimukset.

ARVOPAPERITYYPPI

Rekisteröityjä saamisia on neljänlaisia:

- a) luottolaitosten saamiset Alankomaiden valtiolta (valtiolle myönnetty rekisteröidyt yksityiset lainat)
- b) luottolaitosten saamiset Alankomaiden alueellisilta tai paikallisviranomaisilta
- c) luottolaitosten saamiset Alankomaihin rekisteröityneiltä asuntoyhtiöiltä, kun takaa-jana on ykköslistan luottokelpoisuusvaatimukset täyttävä yhteisö
- d) luottolaitosten saamiset muilta Alankomaihin rekisteröityneiltä oikeushenkilöiltä, kun velallinen tai takaaaja täyttää ykköslistan luottokelpoisuusvaatimukset.

Nämä arvopaperit ovat euromääräisiä (tai euroalueen maiden kansallisten rahojen määräisiä) rekisteröityjä lainoja, ja niitä on useilla eri maturiteeteilla. Niillä käydään kauppaa OTC-markkinoilla (over-the-counter) lähinnä pankkien kesken. Lisätietoa löytyy osoitteesta www.dnb.nl/english/e_betalingsverkeer/index.htm.

Velallinen kirjaa rekisteriinsä saamiseen kohdistuvat oikeudet (omistusoikeuden siirrot ja panttaukset). Omistusoikeuden siirto tapahtuu luovutuksen muodossa (cessie). Jotta luovutuskirja olisi oikeudellisesti täytäntöönpanokelpoinen, sen olemassaolo on saatettava velallisen tietoon.

KÄYTTÖ TOISESSA MAASSA

Jotta rekisteröityjä lainoja olisi helpompi käyttää toisessa maassa, Alankomaiden keskuspankki takaa varauksetta kotimaan keskuspankille vastapuolen vakuuksina käyttämät rekisteröidyt lainat. Panttauksen on tapahduttava ennen luottopyyntöä. Käyttö toisessa maassa edellyttää, että vastapuoli tekee Alankomaiden keskuspankin kanssa sopimuksen (vastatakaus- ja panttisopimuksen), jonka pohjalta kotimaan keskuspankille annetaan takuut.

Tarkempia yksityiskohtia esitetään osassa ”Toiminta käytettäessä alankomaalaisia kakkoslistan arvopapereita toisessa maassa”.

ARVOPAPERIEN YKSILÖINTI

ISIN-koodin sijasta rekisteröityjen lainojen yksilöinnissä käytetään yhdistelmää yleisestä koodista ja erillisestä yksilöintinumerosta (alankomaalaisilla rekisteröidyillä kakkoslistan arvopapereilla EUNL, toinen rekisteröinti-numero ja arvopaperityyppiä kuvaava koodi):

EUNL ***** C

RISKIENHALLINTA

Likviditeettiriskin kattamiseksi nämä rekisteröidyt lainat kuuluvat markkina-arvon aliarvostuksen kannalta yleisasiakirjassa kuvattuun kolmanteen ryhmään.

TOIMINTA KÄYTETTÄESSÄ ALANKOMAALAISIA KAKKOSLISTAN ARVOPAPEREITA TOISESSA MAASSA

KIRJEENVAIHTAJAKESKUSPANKKIMALLIN KÄYTTÖÖNOTTO

Rekisteröidyt lainat annetaan pantiksi Alankomaiden keskuspankille. Tämän jälkeen Alankomaiden keskuspankki takaa pyydettyä varauksetta kotimaan keskuspankille vastapuolen vakuuksina käyttämät rekisteröidyt lainat.

Rekisteröity laina pantataan sopimuksella ennen eurojärjestelmän luotto-operaatiota (ja saattamalla sopimus velallisen tietoon). Vastapuolen on panttaajana esitettävä seuraavat asiakirjat:

1. velkakirja (schuldbekentenis)
2. mahdollinen luovutuskirja (cessie-akte) ja velallisen vahvistus luovutustiedon vastaanottamisesta (erkenning)
3. vastatakaus- ja panttaussopimus alankomaalaisten rekisteröityjen kakkoslistan arvopaperien käyttämiseksi toisessa maassa,

allekirjoitettuna ja kahtena kappaleena (mallin saa pyydettäessä Alankomaiden keskuspankista).

Vastapuolen on lisäksi ilmoitettava kotimaan keskuspankille, että se aikoo käyttää rekisteröityjä lainoja vakuutena eurojärjestelmän luotto-operaatioissa.

Vastapuolen on hyväksyttävä Alankomaiden keskuspankin asettamat juridiset ehdot ja vakuuksiin liittyvät tekniset ratkaisut. Ehdot kuuluvat erottamattomana osana Alankomaiden keskuspankin ja vastapuolen keskinäiseen sopimukseen (vastatakaus- ja panttaussopimukseen alankomaalaisten rekisteröityjen kakkoslistan arvopaperien käyttämiseksi toisessa maassa).

Tämän jälkeen vastapuoli voi minä tahansa pankkipäivänä ottaa yhteyttä Alankomaiden keskuspankkiin ja ottaa vakuudet käyttöön. Vastapuolen on allekirjoitusten ja tarvittavien asiakirjojen todentamista varten toimitettava Alankomaiden keskuspankille etukäteen näytteet valtuutettujen henkilöiden allekirjoituksista, mieluiten mikrofilmillä. Allekirjoituslistassa tapahtuvista muutoksista on ilmoitettava Alankomaiden keskuspankille välittömästi.

Alankomaiden keskuspankki tarkistaa saamiensa asiakirjojen oikeellisuuden, mikä tavallisesti kestää 3–10 pankkipäivää.

LIITE 4

TAULUKKO ARVOPAPERIKAUPAN SELVITYS- JÄRJESTELMISSÄ SÄILYTETYISTÄ ERITYYPPISISTÄ ULKOMAISISTA ARVOPAPEREISTA HUHTIKUUSSA 2005

Arvopaperikaupan säilytyskeskus	Kirjeenvaihtaja- keskuspankki	Ulkomaiset arvopaperit, arvopaperikeskuksena toimiva säilytyskeskus
Clearstream Frankfurt	Saksan keskuspankki	Saksassa liikkeeseen lasketut Belgian valtion arvopaperit (FAMT ¹⁾) Saksassa liikkeeseen lasketut tanskalaiset arvopaperit (FAMT tai UNIT ²⁾) Saksassa liikkeeseen lasketut espanjalaiset julkisen sektorin ja yksityisten liikkeeseen laskemat arvopaperit (FAMT tai UNIT) Saksassa liikkeeseen lasketut ranskalaiset arvopaperit (FAMT tai UNIT) Saksassa liikkeeseen lasketut Irlannin valtion joukkolainat (FAMT tai UNIT) Saksassa liikkeeseen lasketut Italian valtion arvopaperit (FAMT tai UNIT) Saksassa liikkeeseen lasketut alankomaiset arvopaperit (FAMT tai UNIT) Saksassa liikkeeseen lasketut itävaltalaiset arvopaperit (FAMT tai UNIT) Saksassa liikkeeseen lasketut portugalilaiset arvopaperit (FAMT tai UNIT) Saksassa liikkeeseen lasketut suomalaiset arvopaperit (FAMT tai UNIT) Saksassa liikkeeseen lasketut ruotsalaiset arvopaperit (FAMT tai UNIT)
Euroclear France	Ranskan keskuspankki	Ranskassa liikkeeseen lasketut tanskalaiset arvopaperit (FAMT tai UNIT) Ranskassa liikkeeseen lasketut saksalaiset arvopaperit (FAMT tai UNIT) Ranskassa liikkeeseen lasketut espanjalaiset julkisen sektorin liikkeeseen laskemat arvopaperit (FAMT tai UNIT) Ranskassa liikkeeseen lasketut Irlannin valtion joukkolainat (FAMT tai UNIT) Ranskassa liikkeeseen lasketut Italian valtion arvopaperit (FAMT tai UNIT) Ranskassa liikkeeseen lasketut alankomaiset arvopaperit (FAMT tai UNIT) Ranskassa liikkeeseen lasketut itävaltalaiset arvopaperit (FAMT tai UNIT) Ranskassa liikkeeseen lasketut portugalilaiset arvopaperit (FAMT tai UNIT) Ranskassa liikkeeseen lasketut suomalaiset arvopaperit (FAMT tai UNIT) Ranskassa liikkeeseen lasketut ruotsalaiset arvopaperit (FAMT tai UNIT)
SCLV (Iberclear)	Espanjan keskuspankki	Espanjassa liikkeeseen lasketut saksalaiset arvopaperit (FAMT tai UNIT) Espanjassa liikkeeseen lasketut ranskalaiset arvopaperit (FAMT tai UNIT) Espanjassa liikkeeseen lasketut alankomaiset arvopaperit (FAMT tai UNIT) Espanjassa liikkeeseen lasketut suomalaiset arvopaperit (FAMT tai UNIT) Espanjassa liikkeeseen lasketut ruotsalaiset arvopaperit (FAMT tai UNIT) Espanjassa liikkeeseen lasketut Kreikan valtion arvopaperit (FAMT tai UNIT)
Necigef (Euroclear group)	Alankomaiden keskuspankki	Alankomaissa liikkeeseen lasketut ranskalaiset arvopaperit (FAMT) Alankomaissa liikkeeseen lasketut Italian valtion arvopaperit (FAMT) Alankomaissa liikkeeseen lasketut itävaltalaiset arvopaperit (FAMT) Alankomaissa liikkeeseen lasketut suomalaiset arvopaperit (FAMT) Alankomaissa liikkeeseen lasketut ruotsalaiset arvopaperit (FAMT)
Euroclear Bank	Belgian keskuspankki	Ks. kohta 1.3
Clearstream Luxembourg	Luxemburgin keskuspankki	Ks. kohta 1.3
1) Nimellismäärä 2) Yksikkömäärä		

LIITE 5

KÄYTÄNNÖN OHJEITA

Seuraavien sivujen taulukkoon on koottu tärkeimmät tiedot vakuuksien toimittamiseksi maksujen suorituspäivänä. Taulukosta ilmenee, minne arvopaperit tulee toimittaa kirjeenvaihtajakeskuspankkimallia käyttäen (esim. tili), ja mihin menettelyn yksityiskohtiin on syytä kiinnittää erityistä huomiota (esim. mihin asti ulkomaiset arvopaperikaupan selvitysjärjestelmät ottavat ohjeita vastaan). Lisäksi kerrotaan, miten määrät ilmoitetaan kunkin arvopaperityypin kohdalla (toimituksen nimellisarvo FAMT ja toimitettavien arvopaperien kappalemäärä UNIT) ja mitkä sopimukset ovat mahdollisia (sulkeissa olevat sopimustyyppit ovat oikeudelliselta kannalta mahdollisia, mutta kirjeenvaihtajakeskuspankki ei suosittele niitä).

Kaikki toiminta-ajat ovat Keski-Euroopan aikaa.

Arvopaperityyppi	Arvopaperi- kaupan säilytyskeskus	SWIFT BIC-koodi (selvityspaikka)	Normaalioloissa ohjeiden tultava perille, jotta toimitus voi tapahtua päivänä S ¹⁾	Käytettä- vissä olevat sopimus- tyypit	Kirjeenvaihtaja- keskuspankki	Kirjeen- vaihtaja- keskus- pankin tili arvopaperi- kaupan selvitys- keskuk- sessa	Puhelinnumero
Belgian kotimaiset valtion arvopaperit (FAMT)	Belgian keskuspankin selvitys- järjestelmä	NBBEBEBB216	8.00–16.00 (16.15)	Panttaus/ repo	Belgian keskuspankki	Erillinen tili ²⁾	+32 2 221 2504
Isoon-Britanniaan sijoittautuneiden liikkeeseenlaskijoiden Euromarket- ja kansainväliset arvopaperit (FAMT) ³⁾	Euroclear Bank	MGTCEBEECL	7.00–16.00 (17.15)	Repo/ (panttaus)	Englannin pankki	21368	+44 207 601 3627
Muualle kuin Isoon-Britanniaan sijoittautuneiden liikkeeseenlaskijoiden Euromarket- ja kansainväliset arvopaperit, kun kansainvälisenä arvopaperikeskuksena on Euroclear Bank (FAMT)	Euroclear Bank	MGTCEBEECL	7.00–16.00 (17.15)	Panttaus/ repo	Belgian keskuspankki	Erillinen tili ⁵⁾	+32 2 221 2504
Euromarket- ja kansainväliset liikkeeseenlaskut, kun arvopaperikeskuksena on Clearstream Frankfurt (FAMT), saksalaiset julkisen sektorin ja yksityisten liikkeeseen laskemat vakuuskelpoiset arvopaperit (FAMT)	Clearstream Frankfurt	DAKVDFFF	6.00–16.00 (18.30)	Panttaus/ (repo)	Saksan keskuspankki	7073	+49 69 2388 2470
Saksalaiset ei-jälkimerkkinakelpoiset arvopaperit (UNIT)	Saksan keskuspankki	MARKDEFFCCB	9.00–16.00	Panttaus	Saksan keskuspankki	–	+49 69 2388 2470
Kreikan valtion joukkolainat (FAMT)	Kreikan keskuspankin arvopaperien selvitys- järjestelmä	BNGRGRAASS	7.00–16.00 (16.30)	Panttaus/ repo	Kreikan keskuspankki	9103	+30 210 320 3296
Espanjan valtion velkapaperit (FAMT)	Iberclear	IBRCESMM	7.00–16.00 (18.00)	Panttaus/ repo	Espanjan keskuspankki	Erillinen tili ⁶⁾	+34 91 338 5707 tai 6221
Espanjalaiset alueellisten viranomaisten arvopaperit (FAMT)	SCL Valencia	XVALESV1	7.00–16.00 (18.00)	Panttaus	Espanjan keskuspankki	–	+34 91 338 5707 tai 6221

1) Jos aikaraja hyväksyttyjen vakuuksien toimitusmääräyksen jättämiselle maksutta paikalliselle arvopaperikaupan selvitysjärjestelmälle poikkeaa normaalioloissa kirjeenvaihtajakeskuspankin aikarajasta, se on ilmoitettu sulkeissa.

2) Panttaus, takaisinostosopimukset ja suorat toimitukset EKP:lle: 9205, tai keskuspankeille: BE: 9100, DE: 9202, ES: 9204, GR: 9209, FR: 9207, IE: 9210, IT: 9211, LU: 9212, NL: 9213, AT: 9201, PT: 9214, FI: 9206. Vastapuolten tulee aina täsmäyttää arvopaperien siirto tililtä toiselle. Belgian keskuspankin selvitysjärjestelmälle lähetetyssä ilmoituksessa tulee näkyä kaupantekopäivä.

3) Näiden arvopaperien kohdalla Alankomaiden keskuspankki käyttää Euroclear Bankissa olevaa tiliään (tili 92745). Alankomaalaisten vastapuolten tulee siis toimittaa arvopaperinsa suoraan Alankomaiden keskuspankin tilille eikä käyttää kirjeenvaihtajakeskuspankkimallia.

4) Ks. edellinen alaviite.

5) Repot ja suorat toimitukset keskuspankeille: BE: 21081, DE: 21082, ES: 21083, FR: 21086, PT: 21091, ja panttien anto keskuspankeille: BE: 28204, ES: 28206, GR: 28210, IT: 28212, LU: 28213, AT: 28250, PT: 28214, FI: 28208. Maksuttomat toimitukset Belgian keskuspankille tai Belgian keskuspankilta on täsmäytettävä ja seuraavat kentät MT542/MT540 -viesteissä täytettävä:

16R : SETDET

22F: RTGS/YRTG (reaaliaikainen selvitys).

6) Repot ja suorat toimitukset EKP:lle: 1901, tai keskuspankeille: BE: 1902, DE: 1904, GR: 1905, FR: 1907, IE: 1908, IT: 1909, LU: 1910, NL: 1911, AT: 1912, PT: 1913, FI: 1914.

Arvopaperityyppi	Arvopaperikaupan säilytyskeskus	SWIFT BIC-koodi (selvityspaikka)	Normaalioloissa ohjeiden tultava perille, jotta toimitus voi tapahtua päivänä S ¹⁾	Käytettävissä olevat sopimustyytit	Kirjeenvaihtajakeskuspankki	Kirjeenvaihtajakeskuspankin tili arvopaperikaupan selvityksessä	Puhelinnumero
Muualle kuin Isoon-Britanniaan sijoittautuneiden liikkeeseenlaskijoiden Euromarket- ja kansainväliset arvopaperit sekä luxemburgilaiset arvopaperit (FAMT)	Clearstream Luxembourg	CEDELULL	7.00–16.00 (18.00)	Panttaus/ repo	Luxemburgin keskuspankki	82801	+352 4774 4450 +352 4774 4453 +352 4774 4457
Euromarket- ja kansainväliset liikkeeseenlaskut, kun arvopaperikeskuksena on Necigef, alankomaiset julkisen sektorin ja yksityisten liikkeeseen laskemat vakuuskelpoiset arvopaperit (valtion joukkolainat FAMT; UNIT)	Necigef/ Euroclear Netherlands	NECINL2A	7.00–16.00 (18.00)	Panttaus/ (repo)	Alankomaiden keskuspankki	100	+31 20 524 3696 +31 20 524 2463
Alankomaiset ei-jälkimarkkinakelpoiset arvopaperit (FAMT)	Alankomaiden keskuspankki	FLORNL2A	9.00–16.00 (18.00)	Panttaus/ (repo)	Alankomaiden keskuspankki	–	+31 20 524 3696 +31 20 524 2463
Itävaltalaiset julkisen sektorin ja yksityisten liikkeeseen laskemat vakuuskelpoiset arvopaperit (FAMT)	OEKB	OEKOATWW	8.00–16.00 (18.00)	Panttaus/ (repo)	Itävallan keskuspankki	2295/00	+43 1 404 204210
Itävaltalaiset ei-jälkimarkkinakelpoiset arvopaperit (UNIT)	Itävallan keskuspankki	NABAATWWCCB	9.00–16.00 (18.00)	Panttaus/ (repo)	Itävallan keskuspankki	–	+43 1 404 203400
Portugalilaiset valtion velkasitoumukset ja keskuspankin velkapaperit (FAMT)	Sitome	BGALPTLCCB	7.00–16.00 (18.00)	(Panttaus)/ repo	Portugalin keskuspankki	Erillinen tili ²⁾	+351 21 353 7279
Vakuuskelpoiset portugalilaiset julkisen sektorin ja yksityisten liikkeeseen laskemat arvopaperit (FAMT)	Interbolsa	XCVMP TPP	7.00–16.00 (18.00)	(Panttaus)/ repo	Portugalin keskuspankki	Erillinen tili ³⁾	+351 21 353 7279
Suomalaiset julkisen sektorin ja yksityisten liikkeeseen laskemat vakuuskelpoiset arvopaperit (FAMT)	APK – RM -järjestelmä	APKEFIHH	8.00–16.00 (18.00)	(Panttaus)/ repo	Suomen Pankki – Finlands Bank	Saatavilla puhelimitse	+358 9 183 2171

1) Jos aikaraja hyväksyttyjen vakuuksien toimitusmääräyksen jättämiselle maksutta paikalliselle arvopaperikaupan selvitysjärjestelmälle poikkeaa normaalioloissa kirjeenvaihtajakeskuspankin aikarajasta, se on ilmoitettu sulkeissa.

2) Näiden arvopaperien kohdalla on annettava viitteenä BP, operaatiotyyppi (repo) ja suorat kaupat: CCB, pantit: PLE) sekä erillisen tilin tunnus (EKP: 15, BE: 01, DE: 03, GR: 04, ES: 05, FR: 06, IE: 07, IT: 08, LU: 09, NL: 10, AT: 11, FI: 12).

3) Repojen/suorien kauppajen tapauksessa arvopaperit on toimitettava tilille 5998888859 ja mainittava Interbolsalle tarkoitetun määrän viitteessä ”motivo 180” jos siirto tapahtuu samana päivänä. Jos siirto tapahtuu seuraavana päivänä, tilinumero on 5997777751 ja viite ”motivo 151” tai panteille ”motivo 153”.

Arvopaperityyppi	Arvopaperi- kaupan säilytyskeskus	SWIFT BIC- koodi (selvityspaikka)	Normaalioloissa ohjeiden tultava perille, jotta toimitus voi tapahtua päivänä S ¹⁾	Käytettä- vissä olevat sopimus- tyypit	Kirjeenvaihtaja- keskuspankki	Kirjeen- vaihtaja- keskus- pankin tili arvopaperi- kaupan selvitys- keskuk- sessa	Puhelinnumero
Espanjalaiset alueellisten viran- omaisten arvopaperit (FAMT)	SCL Bilbao	XBILES21	7.00–16.00 (18.00)	Panttaus	Espanjan keskuspankki	–	+34 91 338 5707 tai 6221
Espanjalaiset alueellisten viran- omaisten arvopaperit (FAMT)	SCL Barcelona	XBARES21	7.00–16.00 (18.00)	Panttaus/ repo	Espanjan keskuspankki	9000	+34 91 338 5707 tai 6221
Espanjalaiset yksityisten liikkee- seen laskemat arvopaperit (FAMT tai UNIT)	Iberclear	IBRCESMM	7.00–16.00 (18.00)	Panttaus/ (repo)	Espanjan keskuspankki	9000	+34 91 338 5707 tai 6221
Espanjalaiset ei-jälkimerkkinä- kelpoiset arvopaperit (FAMT)	Espanjan keskuspankki	ESPBESMMCCB	9.00–16.00 (18.00)	Panttaus	Espanjan keskuspankki	–	+34 91 338 5707 tai 6221
Euromarket- ja kansainväliset liikkeeseenlaskut, kun arvo- paperikeskuksena on Euroclear France, ranskalaiset julkisen sektorin ja yksityisten liikkeeseen laskemat vakuuskelpoiset arvopaperit (UNIT tai FAMT)	Euroclear France	SICVFRPP	8.00–16.00 (17.15)	Repo/ (panttaus)	Ranskan keskuspankki	282	+33 1 4292 6285 +33 1 4292 3250
Ranskalaiset ei-jälkimerkkinä- kelpoiset arvopaperit (FAMT)	Ranskan keskuspankki	BDFEFRPP	9.00–16.00 (18.00)	Suora siirto	Ranskan keskuspankki	–	+33 1 4292 3961
Irlannin valtion joukkolainat (FAMT)	Euroclear Bank	MGTCBEBEECL	7.00–16.00 (17.15)	Repo	Irlannin keskuspankki	22827	+353 1 4344 325 +353 1 4344 725 +353 1 4344 813
Irlannin valtion velka- sitoumukset (FAMT)	NTMA	NTMAIE2D	9.00–16.00 (18.00)	Repo	Irlannin keskuspankki	–	+353 1 4344 325 +353 1 4344 725 +353 1 4344 813
Irlantilaiset ei-jälkimerkkinä- kelpoiset arvopaperit (FAMT)	Irlannin keskuspankki	IRCEIE2DCCB	9.00–16.00 (18.00)	Repo	Irlannin keskuspankki	–	+353 1 4344 325 +353 1 4344 725 +353 1 4344 813
Euromarket- ja kansainväliset liikkeeseenlaskut, kun arvo- paperikeskuksena on Monte Titoli, Italian valtion arvo- paperit (FAMT), italialaiset yksityisten liikkeeseen laskemat vakuuskelpoiset arvopaperit (FAMT)	Monte Titoli	MOTIITMM	7.00–16.00 (18.00)	Panttaus ^{2)/} repo	Italian keskuspankki	61003	+39 06 4792 3868 tai 3669
Isoon-Britanniaan sijoittautu- neiden liikkeeseenlaskijoiden Euromarket- ja kansainväliset arvopaperit (FAMT)	Clearstream Luxembourg	CEDELULL	7.00–16.00 (18.00)	Repo/ (panttaus)	Englannin pankki	Erillinen tili ³⁾	+44 207 601 3627

1) Jos aikaraja hyväksyttyjen vakuuksien toimitusmääräyksen jättämiselle maksutta paikalliselle arvopaperikaupan selvitysjärjestelmälle poikkeaa normaalioloissa kirjeenvaihtajakeskuspankin aikarajasta, se on ilmoitettu sulkeissa.

2) Panttausta käytetään yleensä päivänsäisissä likviditeettioperaatioissa ja maksuvalmiusluoton vakuutena, repoja perusrahoitusoperaatioissa.

3) Jos kyse on reposta, arvopaperit tulee toimittaa Englannin pankin tilille 83371, jos taas panttauksesta, ne toimitetaan tilille 83372.

